

Joulukuun 25.

**Herramme, Jumalamme ja
Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen
lihallinen syntymä**

Typikon

I

1. Jos juhla osuu perjantaiksi, torstaina aamupalveluksen jälkeen lauletaan Suurien Hetkien palvelus ja Suuri ehtoopalvelus yhdistyneenä Basileios Suuren liturgiaan seuraavassa järjestyksessä:

1. hetki

2. Aamupalveluksen jälkeen patriarkka (tai piispa) tulee kirkkoon ja papin lausuttua alkusiunauksen patriarkka lukee Kunnia olkoon Sinulle, meidän Jumalamme, kunnia Sinulle. Taivaallinen kuningas jne. Lukija lausuu Pyhä Jumala ja papin sanottua Sillä Sinun edelleen Herra, armahda (12), Kunnia, nyt, Tulkaa, kumartakaamme ja 1:sen hetken psalmit. Niiden jälkeen Kunnia, tropari Neitseelliseen äitiyteen kutsuttuna, Nyt, Miksi nimittäisimme Sinua, ja (ensimmäinen) kuoro alkaa laulaa stikiiraa Sinä Betlehem, sinä Juudan seutu. Sitten (toinen) kuoro laulaa liitelauselman Jumala tulee Teemanista ja stikiiran Nyt kiiruhtaa toteutumaan, (ensimmäinen kuoro Kunnia, toinen kuoro Nyt), Näin sanoo Joosef Neitseelle. Sitten kanonarkki lukee parimian ja epistolan. Sitten diakoni lausuu Se on viisautta jne, ja pappi lukee kuninkaanovilta evankeliumin. Evankeliumin jälkeen lukija lausuu Tee kulkuni vakaaksi, ja Pyhä Jumala. Ylistyslauselman jälkeen kontakki Tänä päivänä Neitsyt saapuu synnyttääkseen, Herra, armahda (40), Oi Kristus Jumala, jota kaikkina aikoina, Herra, armahda (3), Kunnia, nyt, Me ylistämme Sinua, Herran nimeen, ja patriarkka: Jumala, ole meille armollinen sekä rukouksen Kristus, totinen Valkeus. Sitten aloitetaan heti 3. hetki.

Huom. Kun veisataan 3:nnet hetken stikiiroita, Suuri Arkkidiakoni (tai diakoni tai sellaisen puutteessa evankeliumin lukenut pappi) tulee ulos alttarin pohjoisovesta pukeutuneena mustaan matiaan, kädessään suitsutusastia (katzi) ja edellään kynttilänkantaja, ja suitsuttaa ihmisille. Sama toistuu 6:nnessa ja 9:nnessä hetkessä (diakoneita vaihdellen).

3. hetki

Lukija lausuu Tulkaa, kumartakaamme ja 3:nnet hetken psalmit. Jumalansynnyttäjä, Sinä olet tosi viinipuu jälkeen (toinen) kuoro alkaa stikiiran Tämä on meidän Jumalamme, sitten (ensimmäinen) kuoro laulaa liitelauselman ja stikiiran Nähdessään salaisuuden ennen syntymääsi, (toinen kuoro Kunnia, ensimmäinen kuoro Nyt, ja toinen kuoro) stikiira Me kysymme Joosefilta. Sitten lukukappaleet yllä mainitulla tavalla. Kun 3:nnet hetken rukous Herra Jumala, Isä kaikkivaltias on luettu, aloitetaan heti 6. hetki.

6. hetki

4. Lukija lausuu Tulkaa, kumartakaamme ja 6:nnet hetken psalmit. Koska meiltä itseltämme jälkeen (ensimmäinen) kuoro alkaa stikiiran Tulkaa, uskovaiset, ylentykäämme jumalallisesti, sitten (toinen) kuoro laulaa liitelauselman ja stikiiran Kuule, taivas, ja ota korviisi, maa, (ensimmäinen kuoro Kunnia, toinen kuoro Nyt, ja ensimmäinen kuoro) stikiira Tulkaa, Kristusta kantavat ihmiset. Sitten kanonarkki lukee parimian ja epistolan ja pappi evankeliumin. 6:nnet hetken rukous Jumala, voimien Herra ja sen jälkeen heti 9. hetki.

9. hetki

5. Lukija lausuu Tulkaa, kumartakaamme ja 9:nnet hetken psalmit. Oi Hyvä, meidän tähtemme Neitseestä syntynyt jälkeen (toinen) kuoro alkaa stikiiran Herodes hämmästy nähdessään, (ensimmäinen) kuoro liitelauselman ja stikiiran Kun Joosef oli surun vallassa (jonka lopun ja jota he

kunnioittavat Isän ja Pyhän Hengen kanssa laulaa toinen kuoro, ensimmäinen kuoro Kunnia, toinen kuoro Nyt) ja kanonarkki seisten kirkon keskellä kasvot itään päin lukee hartaasti, samaan tapaan kuin evankeliumi luetaan, stikiiran Tänään syntyy Neitseestä Hän, joka pitää kädessään koko luomakunnan. Tämä lause toistetaan kolmesti, sitten jatko Olemukseltaan lähestymätön kapaloidaan jne, sanat Me kumarramme Sinun syntymääsi, Kristus taas kolmesti ja loppu Näytä meille myös jumalallinen ilmoituksesikin kerran, jolloin kuorot alkavat laulaa Tänään syntyy Neitseestä Hän hitaalla sävelmällä. Sitten kanonarkki lukee parimian ja epistolan ja pappi evankeliumin. Rukouksen Valtias Herra Jeesus Kristus jälkeen päätössiunaus, ja aloitetaan Suuri Ehtoopalvelus yhdistettynä Basileios Suuren liturgiaan.

Suuri Ehtoopalvelus ja Basileios Suuren liturgia

6. Diakoni Esipaimen, siunaa ja pappi Siunattu olkoon Isän ja Pojan, sitten patriarkka (tai piispa) lukee alkupsalmin. Avuksihuutostikiirona Tulkaa, riemuitkaamme Herrassa niin, että stikiroiden määräksi tulee 6, Kunnia, nyt, Augustuksen ollessa yksinvaltiaana. Saatto evankeliumin kanssa, Oi Jeesus Kristus, ja kanonarkki lukee 1:sen parimian Alussa Jumala loi taivaan ja maan. Sen loputtua (ensimmäinen) kuoro laulaa troparin Sinä, oi Vapahtaja, synnyit hiljaisuudessa, (toinen) kuoro toistaa sen lopun Ja niin ohjasit luoksesi tietäjät, jota (kuorot vuorotellen) toistavat kunnes kanonarkki on lukenut liitelauselmat, sitten (ensimmäinen) kuoro Kunnia, nyt, ja tropari kokonaisuudessaan. Sitten (toinen) kanonarkki lukee 7:nnen parimian Lapsi on syntynyt meille, jonka jälkeen (toinen) kuoro laulaa troparin Sinä, vanhurskauden Aurinko - Kristus, jonka loppua Tietäjät Sinä kutsuit toistetaan joka liitelauselman jälkeen, sitten (toinen) kuoro Kunnia, nyt, ja tropari kokonaan. Sitten kanonarkki lukee 8:nnen parimian Herra puhui jälleen Ahasille. Sen jälkeen Rukoilkaamme Herraa jne ja laulamme Pyhä Jumala, sitten epistola, halleluja, ja diakoni lukee ambonilta evankeliumin. Sen päätyttyä patriarkka (tai piispa) siunaa kansaa kuorojen laulaessa Is polla eti (jos ei piispaa ole, lauletaan Kunnia olkoon Sinulle), ja toimitetaan Basileios Suuren liturgia. Ehtoollislauselma Ylistäkää Herraa taivaista, Me näimme totisen valkeuden ja päätössiunaus Kristus, totinen Jumalamme, joka meidän pelastuksemme tähden on luolassa syntynyt ja seimessä maannut.

7. Perjantaina aamupalveluksessa heksapsalmin jälkeen tropari Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme kolmesti, päivän psalmikatisma ja polyeleo Ylistäkää Herran nimeä, ylistäkää, te Herran palvelijat, kolme katismatroparia, 4:nnen säv:n 1. antifoni ja prokimeni Ennen aamuruskoa. Kaikki, joissa henki on, evankeliumi, luetaan psalmi 50 (51), Kunnia, Täytyyköön tänään kaikki ilolla, Nyt, sama uudelleen, lauselma Armahda minua, Jumala ja stikiira Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa. Molemmat kanonit ilman liitelauselmaa - kahden viimeisen troparin edellä Kunnia ja Nyt. 3:nnen veisun jälkeen luetaan hypakoe, 6:nnen jälkeen juhlan kontakki, iikossi ja synaksario. Kaksinkertaiset katabasit; 9:nteen veisuun ylistyslauselmat:

Ensimmäiseen kanoniin

Ylistä, sieluni, ylhäisiä enkeljoukkoja kunniallisempaa ja jalompaa, puhdasta Neitsyttä - Jumalansynnyttäjää.

Ylistä, sieluni, Neitseestä lihaksi tullutta Jumalaa!
Ylistä, sieluni, luolassa syntynyttä Kuningasta!
Ylistä, sieluni, Jumalaa, jota tietäjät kumarsivat!

Toiseen, jambiseen kanoniin

Tänään Neitsyt synnyttää luolassa kaikkien Valtiaan.
Tänään Valtias syntyy pienokaisena Neitsyt-äidistä.

Kunnia... Ylistä, sieluni, kolmpersonaisen ja jakaantumattoman Jumaluuden valtaa.

Nyt.... Ylistä, sieluni, Häntä, joka lunasti meidät kirouksesta.

9:nnen veisun molemmat katabasit, ja eksapostilario Tänään on korkeudesta luoksemme tullut kolmesti. Kiitosstikiirat Vanhurskaat iloittakoot, Kunnia, Kun syntymäsi aika koitti, Nyt, Tänään Kristus syntyy sanoihin ja me lakkaamatta huudamme josta jatketaan suurella ylistysveisulla. Sitten tropari Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme.

8. Liturgiassa juhlan antifonit:

1. antifoni. 2.säv.

Minä kiitän Sinua, Herra, koko sydämestäni, | kerron Sinun ihmeelliset tekosi. Jumalansynnyttäjän esirukouksien tähden, | Vapahtaja, pelasta meidät.

Oikeamielisten joukossa, | seurakunnan keskellä suuret ovat Herran teot!

Jumalansynnyttäjän esirukouksien tähden...

Joka niitä rakastaa, | tutkii niitä.

Jumalansynnyttäjän esirukouksien tähden...

Mahtavat ja ihmeelliset ovat hänen työnsä, | iäti pysyy hänen vanhurskas valtansa.

Jumalansynnyttäjän esirukouksien tähden...

2. antifoni

Hyvä on sen osa, joka pelkää Herraa | ja rakastaa Herran käskyjä.

Pelasta, Neitseestä syntynyt Jumalan Poika, meidät, jotka Sinulle veisaamme: Halleluja.

Hänen jälkeläisistään tulee maan mahtavia, | polvi polvelta saavat oikeamieliset siunauksen.

Pelasta, Neitseestä syntynyt Jumalan Poika, meidät...

Vauraus ja rikkaus täyttää hänen kotinsa. | Hänen vanhurskautensa pysyy.

Pelasta, Neitseestä syntynyt Jumalan Poika, meidät...

Pimeydessäkin koittaa | oikeamieliselle valo. Pelasta, Neitseestä syntynyt Jumalan Poika, meidät...

Kunnia... nyt... Jumalan ainokainen kuolematon Poika ja Sana...

3. antifoni. 4.säv.

Herra sanoo minun herralleni: Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät jalkojesi alle, korokkeeksi valtaistuimesi eteen.

"Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme... "

Herra, Siionin valtias, ojentaa sinulle hallitsijan sauvan.

"Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme... "

Nyt sinulla on valta, kansasi seuraa sinua yhtenä miehenä.

"Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme..."

Saattolauselma Ennen aamuruskoa olen synnyttänyt Sinut kohdusta, Herra on vannonut eikä sitä kadu, tropari Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme, kontakki Tänä päivänä Neitsyt yliolennollisen synnyttää. Pyhä Jumala sijaan Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne, epistola ja evankeliumi. Totisesti on kohtuullista sijalla Ylistä sieluni... Minä näen oudon ja ihmeellisen salaisuuden. Ehtoollislauselma Herra vapautti kansansa. Halleluja, tropari Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme ja päätös.

Huomautus: Koko kahdentoista päivän ajan syömme vapaasti kaikkea, paitsi teofanian aattona. Jos se osuu lauantaiksi tai sunnuntaiksi, sallitaan kuitenkin viinin ja öljyn nauttiminen.

Ehtoopalveluksessa

(Juhlan täydelliset tekstit juhlamineassa!)

Avuksihuutostikiirat, 2.säv., Germanoksen runo

Huomautus: Koko kahdentoista päivän ajan syömme vapaasti kaikkea, paitsi teofanian aattona. Jos se osuu lauantaiksi tai sunnuntaiksi, sallitaan kuitenkin viinin ja öljyn nauttiminen. Tulkaa, riemuitkaamme Herrassa ja julistakaamme tätä salaisuutta:| Erottava muuri on hajotettu, | terävä, leimuava miekka kääntyy lappeelleen, | kerubi poistuu elämänpuun luota. | Minäkin nautin nyt suloista paratiisin ruokaa | vaikka minut on tottelemattomuuteni tähden ajettu pois paratiisista. | Sillä Isän oikea kuva, Hänen iankaikkisuutensa perikuva ottaa päälleen orjan muodon | ja tulee muutosta kärsimättä maailmaan aviota tuntemattomasta Äidistä. | Hän, totinen Jumala, jää siksi mikä olikin, | mutta rakkaudesta ihmisiä kohtaan Hän tuli ihmiseksi, | ja tuli siksi, jona Hän ei ole ollut. || Huutakaamme siis Hänelle: Jumala, joka Neitseestä synnyit, armahda meitä!

2.säv., Anatolioksen runo

Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymä pyhästä Neitseestä valisti kaikki. | Kun paimenet paimentorvilla ylistystä soittivat, | tietäjät kumarsivat Herraa | ja enkelit kiitosta veisasivat, | silloin Herodes hämmästyí, || sillä ihmiseksi oli tullut Jumala, meidän sielujemme pelastaja.

2.säv.

Sinun valtakuntasi, oi Kristus Jumala, | on iankaikkinen, ja Sinun herrautesi pysyy polvesta polveen. | Sinä, Kristus Jumala, joka tulit lihaksi Pyhästä Hengestä ja ainaisesta Neitseestä Mariasta, | toit mukanasasi maan päälle valkeuden, | joka nyt valistaa meidät. | Sinä, Valkeus Valkeudesta, Isän kirkkaus, | kirkastit koko luomakunnan. | Kaikki, joissa henki on, ylistävät Sinua, Isän kunnian kuvaa. | Neitseestä syntynyt Jumala, | joka olet ja olet aina ollut, || armahda meitä.

2.säv.

Oi Kristus, | mitä lahjoja toisimme Sinulle, | kun Sinä tulit meidän tähtemme ihmisenä maan päälle. | Sillä kaikki Sinun luotusi kiittävät Sinua: | enkelit tuovat ylistysveisun, taivaat tähden, tietäjät lahjansa, | paimenet hämmästelynsä, maa luolan, erämaa seimen | ja me ihmiset Neitsyt-äidin. || Iankaikkinen Jumala, armahda meitä.

Kunnia... nyt... 2.säv. Kassian runo

Augustuksen ollessa yksinvaltiaana ihmiskunnan valtakuntiin jako loppui, | ja Sinun tultuasi ihmiseksi puhtaasta Neitseestä lakkasi monien epäjumalien palvonta. | Yhden maallisen vallan alla olivat kaupungit, | ja yhteen jumaluuteen uskoivat kansat. | Niin kuin keisarin käskystä ihmiset kirjoitettiin veroluetteloihin, | samoin mekin uskovaiset olemme kirjoitetut Sinun, lihaksi tulleen Jumalamme, jumaluuden nimeen. | Suuri on Sinun armosi, || kunnia olkoon Sinulle, Jumala!

1. Ensimmäisestä Mooseksen kirjasta (1:1-13:

(uusi käännös

Alussa Jumala loi taivaan ja maan. Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan henki liikkui vetten yllä. Jumala sanoi: Tulkoon valo! Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala erotti valon pimeydestä, ja hän nimitti valon päiväksi, ja pimeyden hän nimitti yöksi. Tuli ilta ja tuli

aamu, näin meni ensimmäinen päivä. Jumala sanoi: Tulkoon kaartuva kansi vesien väliin, erottamaan vedet toisistaan. Jumala teki kannen ja erotti toiset vedet sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle. Niin tapahtui, ja Jumala nimitti kannen taivaaksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni toinen päivä. Jumala sanoi: Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan, niin että maan kamara tulee näkyviin. Ja niin tapahtui. Jumala nimitti kiinteän kamaran maaksi, ja sen paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän nimitti mereksi. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Jumala sanoi: Kasvakoon maa vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka maan päällä kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista siementä. Ja niin tapahtui. Maa verso viihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka kantoivat hedelmissään kukin oman lajinsa mukaista siementä. Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kolmas päivä.

2. Neljännessä Mooseksen kirjasta (24:5-9, 17-18)

(uusi käännös)

Herran henki tuli Bileamiin ja hän lausui tämän vertauksen: Kuinka ihanat ovatkaan sinun telttasi, Jaakob, sinun asumuksesi, Israel! Ne levittäytyvät kuin joenuomat, ne ovat kuin puutarhat virran varrella, kuin aaloepuut, Herran istuttamat, kuin setrit veden partaalla. Vesi läikkyi heidän sangoistaan, ja heidän kylvönsä on runsaasti kasteltu. Heidän kuninkaansa tulee Agagia suuremmaksi, mahtava on heidän valtansa. Jumala toi heidät pois Egyptistä; heillä on villihärän voimat. He ahmivat suuhunsa viholliskansat, purevat murskaksi heidän luunsa, niittävät heidän nuolillaan. Kun he lepäävät, he lepäävät kuin leijona, kuin jalopeura - kuka uskaltaa häiritä heitä? Siunattuja ovat ne, jotka sinua siunaavat, kirottuja ne, jotka sinua kiroavat. Tähti nousee Jaakobin keskeltä, valtiaan sauva Israelista. Se murskaa Moabin ohimot, kaikkien Setin jälkeläisten kallot. Edom joutuu voittajan omaksi, Seir vihollisten käsiin. Israel tekee voimallisia tekoja.

3. Profeetta Miikan kirjasta (4:6-7, 5:1-3)

(uusi käännös)

Sinä päivänä, sanoo Herra, minä kokoan ontuvat, tuon yhteen hajalle joutuneet, kaikki, joita olen rangaissut. Ontuvista minä teen maani perillisiä, hajalle joutuneista väkevän kansan. Herra on oleva heidän kuninkaansa Siionin vuorella nyt ja aina. Sinä Betlehem, sinä Efrata, sinä olet pienin Juudan sukukuntien joukossa! Mutta sinun keskuudestasi nousee Israelille hallitsija. Hänen juurensa ovat muinaisuudessa, ikiaikojen takana. Herra jättää Israelin vain siksi ajaksi, kun synnyttäjät synnyttää. Sitten israelilaisten luokse palaavat heidän jäljelle jääneet veljensä. Hallitsija on nouseva ja kaitseva heitä Herran voimalla. Herra, hänen Jumalansa, antaa hänelle vallan ja kunnian. He saavat elää rauhassa, sillä hänen valtansa ulottuu maan ääriin saakka.

4. Profeetta Jesajan kirjasta (11:1-10)

(uusi käännös)

Näin sanoo Herra: Iisain kannosta nousee verso, vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää. Hänen ylleen laskeutuu Herran henki, viisauden ja ymmärryksen henki, taidon ja voiman henki, totuuden tuntemisen ja Herran pelon henki: hänen ilonsa on totella Herraa. Hän ei tuomitse silmämitalla eikä jaa oikeutta korvakuulolta vaan antaa heikoille oikean tuomion ja ajaa vakaasti maan köyhien asiaa. Hän lyö väkivaltaista sanansa sauvalla ja surmaa huultensa henkäyksellä väärintekijän. Vanhurskaus on hänellä varustuksena ja uskollisuus yönä hänen uumillaan. Silloin susi kulkee karitsan kanssa ja pantteri laskeutuu levolle vohlan viereen, vasikka ja leijonanpentu syövät yhdessä ja pikkupoika on niiden paimenena. Lehmä ja emokarhu käyvät yhdessä laitumella, yhdessä laskeutuvat levolle niiden vasikat ja pennut, ja leijona syö heinää kuin härkä. Ja imeväinen leikkii kyyn kolon äärellä, vastikään vieroitettu lapsi kurottaa kättään kohti myrkkykäärmeen luolaa. Kukaan ei tee pahaa, ei tuota turmiota minun pyhällä vuorellani, sillä maa on täynnä Herran

tuntemusta niin kuin meri on vettä tulvillaan. Sinä päivänä Iisain juurivesa kohoaa merkkiviirinä kansoille. Hänen luokseen pyrkivät kaikki kansat, hänen asuinsijaansa ympäröi kunnian hohde.

5. Profeetta Jeremiaan kirjasta (Bar 3:36-4:4):

(uusi käännös)

Tämä on meidän Jumalamme, kukaan toinen ei ole minkään arvoinen Hänen rinnallaan. Hän on löytänyt kaikki viisauden tiet ja antanut sen palvelijalleen Jaakobille ja rakastetulleen Israelille. Tämän jälkeen se ilmestyi maan päälle ja vaelsi ihmisten keskuudessa. Viisaus on Jumalan käskyjen kirja, laki, joka pysyy iankaikkisesti. Kaikki, jotka pitävät siitä kiinni, saavat elää, mutta ne, jotka sen hylkäävät, kuolevat. Käänny Jaakob, ja tartu siihen, vaella kirkkaudessa, joka sen valosta lähtee. Älä anna kunniaasi toiselle äläkä etuusi vieraalle kansalle. Autuaita olemme me, oi Israel, sillä me tunnemme, mikä on Jumalalle otollista.

6. Profeetta Danielin kirjasta (2:31-36, 44-45)

(uusi käännös)

Daniel sanoi Nebukadnessarille: Sinä katselit, kuningas, ja edessäsi oli suuri kuvapatsas. Patsas oli korkea, ja sen loisto oli suunnaton. Se oli sinun edessäsi, ja sen muoto oli kauhistava. Se patsas oli tällainen: pää puhdasta kultaa, rinta ja käsivarret hopeaa, vatsa ja reidet pronssia, sääret rautaa, jalat osaksi rautaa, osaksi savea. Sitä katsellessasi lähti käden koskematta vierimään kivi. Se osui patsaan jalkoihin, jotka olivat rautaa ja savea, ja murskasi ne. Niin murtuivat yhtä lailla rauta, savi, pronssi, hopea ja kulta, ja niistä tuli kuin ruumenia kesäisellä puimatantereella, ja tuuli kantoi ne pois, eikä niitä löytynyt mistään. Ja kivistä, joka oli osunut patsaaseen, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maailman. Tämä oli uni, ja nyt kerromme kuninkaalle sen selityksen. Taivaan Jumala on pystyttävä valtakunnan, joka ei ikinä tuhoudu, eikä sitä valtakuntaa anneta toiselle kansalle. Se murskaa lopullisesti kaikki nuo valtakunnat, ja se pysyy ikuisesti, niin kuin sinä näit, että vuoresta lähti vierimään kivi käden koskematta ja murskasi rauhan, pronssin, saven, hopean ja kullan. Suuri Jumala on ilmoittanut kuninkaalle, mitä pian on tapahtuva, ja uni on tosi, ja sen selitys on oikea.

7. Profeetta Jesajan kirjasta (9:5-6)

(uusi käännös)

Lapsi on syntynyt meille, poika on annettu meille. Hän kantaa valtaa harteillaan, hänen nimensä on Ihmeellinen Neuvontuoja, Väkevä Jumala, Iankaikkinen Isä, Rauhan Ruhtinas. Suuri on hänen valtansa, ja rauha on loputon Daavidin valtaistuimella ja hänen valtakunnassaan. Oikeus ja vanhurskaus on sen perustus ja tuki nyt ja aina. Tämän saa aikaan Herra Sebaotin pyhä kiivaus.

8. Profeetta Jesajan kirjasta (7:10-16; 8:1-4, 8-10)

(uusi käännös)

Herra puhui jälleen Ahasille ja sanoi hänelle: Pyydä Herralta, Jumalaltasi, todisteeksi merkki, pyydä vaikka tuonelan syvyydestä tai taivaan korkeudesta. Mutta Ahas vastasi: En pyydä. En pane Herraa koetukselle. Niin Jesaja sanoi: Kuule siis, sinä Daavidin kuningassuku! Eikö riitä, että te loputtomiin koettelette ihmisten kärsivällisyyttä, kun haluatte koetella vielä Jumalan, minun Jumalani kärsivällisyyttä? Sen tähden Herra antaa itse teille merkin: neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan ja antaa hänelle nimen Immanuel. Pelkkää maitoa ja hunajaa tämä lapsi saa syödä siihen asti kun hän oppii hylkäämään pahan ja valitsemaan hyvän. Sillä ennen kuin lapsi oppii tuntemaan hyvän ja pahan, hän hylkää pahan ja valitsee hyvän. Herra sanoi minulle: Ota iso sinetikivi ja kaiverra siihen selvin kirjainmerkein: 'Maher-Salal-Has-Bas'. Minä kutsuin todistajiksi luotettavat miehet, pappi Urian ja Sakarjan, Jeberekjan pojan. Ja minä lähestyin vaimoani, ja hän tuli raskaaksi ja synnytti pojan. Herra sanoi minulle: Anna hänelle nimeksi Maher-Salal-Has-Bas,

sillä ennen kuin tämä lapsi on oppinut sanomaan 'isä' ja 'äiti', viedään Damaskoksen aarteet ja Samarian ryöstösaalis Assyrian kuninkaan jalkojen juureen. Meidän kanssamme on Jumala! Kohottakaa sotahuuto, kansat, pian joudutte kauhun valtaan! Kuulkaa, te maan äärten asukkaat, pukeutukaa taisteluvälineisiin, pian joudutte kauhun valtaan! Niin, pukeutukaa taisteluvälineisiin, te joudutte kauhun valtaan! Tehkää suunnitelma! Se raukeaa. Neuvotelkaa! Ei se hyödytä. Meidän kanssamme on Jumala!

Prokimeni, 1.säv. Herra sanoi minulle: Sinä olet minun poikani, || tänä päivänä minä sinut synnytin.

Liitelauselmä: Pyydä minulta, niin saat kansat perinnöksesi.

Pyhän apostoli Paavalin kirjeestä heprealaisille (1:1-2:3).

(uusi käännös)

Monet kerrat ja monin tavoin Jumala muinoin puhui isillemme profeettojen suulla, mutta näin viimeisinä aikoina hän on puhunut meille Pojassaan, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi ja jonka välityksellä hän myös on luonut maailmat. Poika on Jumalan sädehtivä kirkkaus, hänen olemuksensa kuva, ja hän ylläpitää kaikkea olemassa olevaa sanansa voimalla. Toimitettuaan puhdistuksen synneistä hän on asettunut korkeuksissa istuimelleen Majesteetin oikealle puolelle. Näin hänestä on tullut enkeleitä suurempi, yhtä lailla kuin hänen saamansa nimi on enkelien nimiä ylhäisempi. Ei Jumala ole yhdellekään enkelille milloinkaan sanonut: - Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin. Ei myöskään näin: - Minä olen oleva hänen Isänsä, ja hän on oleva minun Poikani. Kun Jumala jälleen tuo Esikoisensa maailmaan, hän sanoo: - Kaikki Jumalan enkelit kumartakoot häntä. Enkeleistä hän sanoo näin: - Hän tekee enkelinsä tuuliksi, palvelijansa tulenliekeiksi. Mutta Pojastaan hän sanoo: - Jumala, sinun valtaistuimesi pysyy ajasta aikaan, ja sinun kuninkaanvaltikkasi on oikeudenmukaisuuden valtikka. Sinä rakastit oikeutta ja vihasit vääryyttä. Sen tähden Jumala, sinun Jumalasi, on voidellut sinut riemun öljyllä, sinut, ei kumppaneitasi. Ja myös näin: - Sinä, Herra, laskit alussa maan perustukset, sinun kättesi työtä ovat taivaat. Ne katoavat, mutta sinä pysyt. Ne kaikki kuluvat kuin vaate, sinä käärit ne kokoon kuin päällysviitan, ne vaihdetaan niin kuin vaate. Mutta sinä olet iäti sama, sinun vuotesi eivät lopu. Yhdellekään enkelille ei Jumala milloinkaan ole sanonut: - Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät korokkeeksi jalkojesi alle. Eivätkö enkelit ole palvelevia henkiä? Heidät lähetetään palvelemaan niitä, jotka saavat osakseen autuuden. Sen tähden meidän on tarkoin ja tunnollisesti pidettävä mielessämme se, minkä olemme kuulleet, ettemme ajautuisi virran viemänä harhaan. Johan sekin sanoma, jonka enkelit toivat, osoittautui paikkansa pitäväksi, ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai ansaitsemansa palkan. Kuinka sitten me voisimme välttää rangaistuksen, jos emme pidä arvossa sitä suurta pelastusta, jota itse Herra ensimmäisenä julisti? Ne, jotka kuulivat hänen julistuksensa, ovat sen todistuksellaan vahvistaneet ja välittäneet meille.

Halleluja, 8.säv.

Herra sanoo minun herralleni: Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät jalkojesi alle, korokkeeksi valtaistuimesi eteen.

Herra, Siionin valtias, ojentaa sinulle hallitsijan sauvan.

Ennen aamuruskoa olen synnyttänyt Sinut kohdusta.

Litanian stikiirat, 1.säv. Munkki Johanneksen runo

Taivas ja maa profeettain tavoin tänään iloittkoot, | enkelit ja ihmiset viettäkööt hengellistä juhlaa, | sillä Neitseestä syntynyt Jumala ilmestyi ihmisenä niille, jotka pimeydessä ja kuoleman varjossa istuivat. | Luola ja seimi antoivat Hänelle suojan. | Paimenet ovat ihmeen julistajina, | tietäjät tuovat idästä lahjansa Betlehemiin. | Mekin kelvottomin huulin kiittäkäämme Jumalaa enkelten tavoin: | Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha. | Sillä luoksemme on tullut kansojen odottamana, || joka on vapahtanut meidät vihollisen orjuudesta.

Tänään yhdistyvät taivas ja maa, sillä Kristus syntyy. | Nyt Jumala tulee maan päälle, ja ihminen kohoaa taivaaseen. | Nyt näkymätön Jumala tulee meidän tähtemme ihmiseksi. | Sen tähden veisatkaamme mekin ylistystä ja huutakaamme Hänelle. | Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha, | jonka on meille antanut Sinun syntymäsi. || Kunnia olkoon Sinulle, meidän Vapahtajamme!

Hänelle, joka näki hyväksi tulla rauhaksi maan päälle, | kuulen ruumiittomien voimien nyt veisaavan Betlehemissä: | Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa! | Neitsyt on nyt taivaita avarampi, | sillä pimeydessä oleville on koittanut Valkeus, | joka ylentää alhaiset. | Enkelten kanssa veisatkaamme mekin: || Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa!

Jeesus näki ihmisen, | joka rikkomuksen tähden oli turmellut Jumalan kuvan ja kaltaisuuden, | sen tähden Hän taivutti taivaat, | laskeutui alas maan päälle ja sijoittui neitseelliseen kohtuun. | Siten Hän uudisti turmeltuneen Aadamin, | joka huutaa: || Kunnia olkoon ilmestymisesi, oi Lunastajani ja Jumalani!

Kunnia... 5.säv. Munkki Johanneksen runo

Itämaan tietäjät, persialaiset kuninkaat, | tiesivät että maan päälle oli syntynyt taivaallinen Kuningas. | Kirkkaan tähden ohjaamina he saapuivat Betlehemiin ja toivat kallisarvoisia lahjoja: | kultaa, suitsuketta ja mirhaa. | He lankesivat maahan nähdessään luolassa pienokaisena makaavan || iankaikkisen Jumalan.

Nyt... 6.säv. Germanoksen runo

Kaikki enkelit riemuitsevat tänään taivaissa | ja ihmiset maan päällä iloitsevat. | Betlehemissä syntyneen Herran ja Vapahtajan kunniaa julistaa koko luomakunta, | sillä epäjumalain palvonta on loppunut || ja Kristus on tullut iankaikkiseksi kuninkaaksi.

Virrelmästikiirat, 2.säv.

Suuri ja sanomaton ihme on nyt tapahtunut: | Neitsyt synnyttää neitsyyttään menettämättä, ja Sana tulee lihaksi Isästä eroamatta. | Enkelit paimenten kanssa ylistystä veisaavat | ja mekin heidän kanssaan huudamme: || Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha!

Kunnia... nyt... 4.säv. Munkki Johanneksen runo

Riemuitse, Jerusalem! | Viettäkää juhlaa kaikki, jotka Siionia rakastatte! | Tänään on Aadamin tuomion kahleet kirvoitettu ja meille on avattu paratiisin portti. | Käärme on kukistettu, sillä nainen, jonka se muinoin petti, tulee nyt Luojan Äidiksi. | Oi Jumalan rakkauden, viisauden ja tiedon syvyyttä! | Ihminen, synnin asumus, joka aiheutti lankeemuksellaan kuoleman ihmissuvulle, |

tulee nyt Jumalansynnyttäjän kautta pelastuksen lähteeksi. | Sillä Neitseestä syntyy pienokainen, täydellinen Jumala, | joka syntymällään sinetöi neitseyden ja kapaloillaan purkaa synnintekojen siteet | sekä tulemalla pienokaiseksi poistaa Eevan synnytystuskat. | Riemuitkoon ja karkeloikoon koko luomakunta, sillä Kristus on tullut uudistamaan || ja pelastamaan meidän sielumme.

Nyt... **4.säv. Anatolioksen runo**

Sinä, Kristus, Jumalamme, olet asettunut asumaan luolaan, | seimi on antanut sijan Sinulle, | paimenet ja tietäjät kumartavat Sinua. | Näin toteutuu profeettain ennustus, | ja enkelvoimat ihmetellen huutavat: || Kunnia olkoon alastulemisellesi, oi ihmisiä rakastava!

Tropari, 4.säv.

Sinun syntymästäsi, Kristus, meidän Jumalamme, | koitti maailmalle tiedon valkeus, | sillä siitä tähtien palvelijat | tähden kautta oppivat kumartamaan Sinua, | vanhurskauden Aurinkoa, | ja tuntemaan Sinut, Koiton korkeudesta. || Herra, kunnia olkoon Sinulle.

Aamupalveluksessa

I katismatroparit, 4.säv.

Tulkaa, uskovaiset, | seuratkaamme tietäjien, idän kuninkaiden, kanssa tähteä nähdäksemme, missä Kristus syntyy. | Siellä enkelit lakkaamatta ylistävät Kristusta, paimenet valvovat ja veisaavat ylistysvirttä: | Kunnia olkoon korkeuksissa Hänelle, || joka tänään on Juudean Betlehemissä syntynyt Jumalansynnyttäjistä Neitseestä.

Kunnia... nyt... **Sama uudelleen**

II katismatroparit, 4.säv.

Miksi ihmettelet, Maria, | sitä, mikä Sinussa on tapahtunut? | Hämmästelen, koska olen synnyttänyt ajattoman pojan enkä ymmärrä synnyttämäni sikiämistä. | Kuinka minä aviota tuntematon synnyttän pojan? | Ken on nähnyt siemenettömästi syntynyttä? | mutta kirjoitettu on: missä Jumala tahtoo, voitetaan luonnonjärjestys. || Juudean Betlehemissä on Kristus syntynyt Jumalansynnyttäjistä Neitseestä.

Kunnia... nyt... **Sama uudelleen**

Katismatropari, 4.säv.

Kuinka mihinkään sijoittumaton Jumala sijoittui kohtuun? | Kuinka Isän helmassa oleva laskeutui Äidin syliin? | Kaiken on Jumala tehnyt tahtonsa mukaan, niin kuin Hän on hyväksi nähnyt. | Aineeton Jumala tuli omasta tahdostaan ihmiseksi ja Hän, joka on, tuli meidän tähtemme siksi, mitä ei ollut. | Omasta jumalallisesta luonnostaan erkanematta Hän tuli meidän maasta luotujen kaltaiseksi, | sillä Kristus, Jumalan Poika, || tahtoessaan täyttää kaiken syntyi ihmisen Pojaksi. (Kahdesti)

Liitelauselma: Armahda minua, Jumala... (kuten vig. polyeleon jälkeen)

Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha! | Tänään Betlehem ottaa vastaan Hänet, | joka aina istuu Isän kanssa, | tänään enkelit ylistävät syntynyttä lapsukaista tavalla, joka sopii vain Jumalalle: | Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa | ja maassa rauha || ja ihmisillä hyvä tahto.

Hypakoe, 8.säv.

Taivas antoi Sinulle lahjaksi pakanakansojen esikoiset, | kun se ohjasi tähden avulla tietäjät seimen äärelle Betleheemiin. | Heitä eivät hämmästyttäneet valtiikat eivätkä valtaistuimet vaan äärimmäinen köyhyys. | Sillä mikä olisi luolaa kurjempi asumus tai mikä kapaloita halvempi vaatetus? | Niistä säteili kuitenkin jumaluutesi kirkkaus. || Herra, kunnia olkoon Sinulle!

Huomattakoon, että **kun luemme hypakoen, emme lue tätä katismatroparia**

Katismatropari, 8.säv.

Riemuitkoon taivas ja iloitkoon maa, sillä maan päälle on syntynyt Jumalan karitsa, | joka antaa maailmalle lunastuksen. | Isän helmassa oleva Sana syntyi siemenettömästi Neitseestä. | Tietäjät hämmästyivät nähdessään Betleheemissä seimessä Hänet, || jota maailmankaikkeus ylistää.

Eksapostilario, 3.säv.

Tänään on korkeudesta luoksemme tullut Vapahtaja, | kirkas Kointähti, | ja me pimeydessä ja varjossa olleet olemme löytäneet totuuden, || sillä Herra on syntynyt Neitseestä. (Kolmesti)

Kiitosstikiirat, 4.säv. Andreas Jerusalemlaisen runo

Vanhurskaat iloitkoot, | taivaat riemuitkoot, | vuoret ilosta liikahdelkoot, | sillä Kristus on syntynyt. | Neitsyt istuu kerubien tavoin helmassaan lihaksi tullut Jumalan Sana. | Paimenet ihmettelevät Häntä, joka on syntynyt, | tietäjät tuovat lahjojaan Valtiaalle, | ja enkelit veisaten sanovat: || Ihmeellinen Herra, kunnia olkoon Sinulle!

Isän tahdon mukaan Sana tuli lihaksi, | ja Neitsyt synnytti ihmiseksi tulleen Jumalan. | Tähti julisti maailmalle Kristuksen syntymästä, | tietäjät kumarsivat Valtiaalle, || paimenet ihmettelivät suurta ihmettä ja koko luomakunta iloitsi.

Oi Jumalansynnyttäjä Neitsyt! | Sinä poistit Eevan muinaisen kirouksen, ; sillä Sinä tulit Isän tahdosta Äidiksi ja kannoit sylissäsi lihaksi tullutta Jumalaa, Sanaa. | Se salaisuus ylittää ymmärryksemme. | Ylistäkäämme sen tähden sitä uskossa ja huutakaamme Neitseen kanssa: | Ihmeellinen Herra, || kunnia olkoon Sinulle!

Veisuin ylistäkäämme Jumalanäitiä, joka synnytyksessään säilytti neitsyytensä: | Iloitse, Kuninkaan ja Jumalan elävä kaupunki! | Sillä Sinussa Kristus toteutti pelastuksen. ; Gabrielin kanssa me veisuin ylistämme Sinua | ja paimenten kanssa huudamme Sinulle: | Oi Jumalansynnyttäjä, || rukoile Sinusta syntynyttä pelastamaan meidät!

Kunnia... **6.säv.**

Kun syntymäsi aika koitti, | antoi keisari käskyn toimittaa maailman ensimmäisen verollepanon, | sillä Sinä halusit säilyttää niiden ihmisten nimet, jotka uskoivat syntymääsi. | Silloin tuli Sinun iankaikkinen valtakuntasi lähelle ihmisiä. | Sen tähden mekin nyt rahallisen veron sijaan tuomme Sinulle ortodoksisen teologian kirkkauden, || oi Jumala ja meidän sielujemme Vapahtaja.

Nyt... **2.säv.**

Tänään Kristus syntyy Neitseestä Betlehemissä, | tänään aluton saa alkunsa, | ja Sana tulee lihaksi. | Taivaalliset voimat iloitsevat, | ja maa riemuitsee ihmisten kanssa. | Tietäjät tuovat lahjoja Valtiaalle, | paimenet ihmettelevät synnytystä, | ja me lakkaamatta huudamme: | Kunnia olkoon Jumalalle korkeuksissa ja maassa rauha || ja ihmisillä hyvä tahto!

Huomattakoon, että jos joulun ja loppiaisen välissä on kaksi sunnuntaita, niin ensimmäisenä luetaan Kristuksen syntymän jälkeisen sunnuntain epistola ja evankeliumi, ja toisena loppiaista edeltävän sunnuntain epistola ja evankeliumi. Mutta jos on vain yksi lauantai ja yksi sunnuntai, niin lauantaina luetaan Kristuksen syntymän jälkeisen lauantain tekstit, mutta sunnuntaina loppiaista edeltävän sunnuntain tekstit.